

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inzerate se plačuje po tarifi, ki je priložna vsaki številki. — Za večje inzerate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Hlačina na celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za štiri leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Celjski nemško-slovenski razredi.

Kocka je padla; v proračunskem odseku državnega zbora je po tako burni in ostri razpravi slednjič vendar prišlo do odločitve, žal da nam Slovincem v škodo. Z grozničavo nestrpnostjo smo pričakovali izida glasovanja, in to tem bolj, ker so prihajala iz Dunaja vedno bolj vznemirljiva poročila glede nemško-slovenskih razredov v Celju in dočakali smo, česar smo se bali: Stürgkhova resolucija za odpravo nemško-slovenskih celjskih razredov je bila v odseku sprejeta.

Vsi sovražniki Slovanov, vsi nasprotniki naših kulturnih stremiljenj so se združili ter glasovali zoper nas, da nam vgrabiyo ta srednje šolski zavod in nam potem lažje očitajo, češ, kakšni omikanci ste vi, saj niti svojih gimnazij nimate!

Vsa dejstva, govor ministra Hartla in sploh ponašanje vlade kaže na to, da je bil stavljen predlog za odpravo naše gimnazije dogovorno z vlado, ki hoče Nemcem pomagati do velikega uspeha samo zato, da si zagotovi njihovo prijaznost in njihove glasove. In vlada ima najbrže tudi namen, ta predlog zdaj izvršiti.

To pa je naravnost napad na slovenski narod, ki priča, da veljamo mi v Avstriji za živelj, čegar razvoj in napredek se mora z vso silo ovirati. Z uveljavljenjem tega predloga se vse slovensko srednješolstvo na Štajarskem na ravnost uniči. Celjske razrede nam hočejo kar odpraviti in početi nič vedeti o tem, kar so nam leta 1895, ko je prišlo to vprašanje v zbornici na dnevni red, še najzgrizenejši Nemci sami ponujali.

Tedaj so se ustavljali le zoper to, da bi bila slovenska srednja šola v Celju, načeloma pa so sami priznavali, da imajo celjski okraj pravico do slovenske srednje šole ter zahtevali samo, da naj se ustanovi v Žalcu ali št. Jurju ali kje drugje v katerem slovenskem kraju, samo v Celju ne. Zdaj pa jih nameravajo odpraviti brezpogojno, ne da bi se na kak drugi način poskrbelo za slovenski srednješolski pouk. Uničiti pa hočejo še mariborske nemško-slovenske razrede, katere so Nemci dozdaj puščali popolnoma v miru. Ločiti jih namreč hočejo od višje gimnazije ter napraviti iz njih samostojno nižjo gimnazijo; vedo namreč, da bi samostojna nižja gimnazija sama zase ne mogla dolgo obstajati. Ako bi pa obstajala, prišel bi zopet kakov Stürgkh s predlogom, da se tudi to mariborsko nižjo gimnazijo spravi s sveta.

Vlada pa je dejala celo, da je ta Stürgkhova resolucija Slovincem v prilog; kaj nas meni v istini s tem slepiti? Kakor da bi ne poznali dobro namenov, ki jih ima imenovana resolucija. In potem pride še naučni minister Hartl s trditvijo, da hoče vlada postopati pristransko, da o tem vprašanju še ni sklenila ničesar, ker še ni proučila dejanskih razmer! In vendar je bila ta gimnazija ustanovljena iz stvarnih razlogov ter so jo štiri vlade vzdrževale v zavesti, da je potrebna celjska slovenska gimnazija. Sedanja vlada hoče torej po preteku šestih let

še le preiskavati stvarne razmere in razloge, ali je ta gimnazija opravičena in potrebna.

Le nestrpnost nemških poslancev je zopet sprožila to vprašanje, ki je bilo že pozabljeno. Le iz strankarsko-političnih ozirov hočejo Slovincem odvzeti zavod, ki jim je vzgajal mladino za višje stanove.

Celje je duševno in gospodarsko središče spodnještajarskih Slovincov; ako zahtevamo torej tu svojo gimnazijo, kdo more trditi, da je ta zahteva neopravičena, ali da so ti razredi nekaka „Trutzanstalt“ Nemcem v posmeh! Ta gimnazija je namenjena za dijake celjskega, vranskega, konjskega, šmarskega, gornjegrajskega, laškega, šoštanskega okraja in okrajnega glavarstva brežiškega; vsi ti okraji štejejo okrog 186.000 slovenskega prebivalstva. Da je torej ta gimnazija opravičena, da ima pravico do obstoja, je stem več kakor dokazano.

Pol milijona štajarskih Slovincov ima pravico vsaj do treh popolnih gimnazij in do edne višje realke. To je najmanjše, kar potrebujemo, kar nam gre po številu po krvnem in denarnem davku in kar smemo zahtevati v razmeri s tem, kar imajo štajarski Nemci. Dejanski pa imamo štajarski Slovinci samo na pol slovenske vzporednice na višji gimnaziji v Mariboru in na pol slovenske samostojne razrede na nižji gimnaziji v Celju, a še za to beraško posest nas hočejo Nemci oropati.

Leta 1897 je poslanska zbornica z večino glasov že odklonila postavko v proračunu za celjsko gimnazijo, a vzdrževala jo je vlada vkljub temu, ker je uvidela njeno potrebo, do danes. Zaradi štirih nemško-slovenskih razredov v Celju je že padlo eno ministrstvo, in Celje je vsled te bore gimnazije postalo že svetovno znano. Zdaj je bila torej postavka za te razrede odklonjena v odseku, in vlada bode odločevala, ali se odpravijo ali ne. Vse spodnještajarsko slovenstvo pričakuje z nestrpnostjo končne rešitve; zdaj ima vlada priliko pokazati, koliko so ji v istini na srcu želje ljudstva. Mi rečemo samo, da že dolgo ni med našim narodom vala takšna razburjenost in vznemirjenost kakor v tem slučaju, ki ima pokazati, kaj se imamo Slovinci nadejati v bodoče od avstrijske vlade.

Dosedanje delovanje naših poslancev nas je prepričalo, da jim smemo v tem oziru zaupati popolnoma; zdaj je ves narod za njimi in jim enodušno kliče, naj gredo neustrašeno v boj.

Avstrija in Rusija proti nemškemu carinskemu tarifu.

Že napovedana nemška carina grozi posebno Avstriji in Rusiji velike gospodarske izgubitke. Zato sta dve državi imeli nedavno posvetovanja, kako se postaviti nasproti tej nemški nakani. Bil je pa tudi skrajni čas za take protiakcije, kajti v Nemčiji so imeli že svoj novi carinski tarif na razpravi v državnem zboru. Ako se tedaj med Avstrijo in Rusijo sklenjeni ugovor razglasi, uplival bo kolikor toliko na nemško pretiranost.

Obe imenovani državi pa sta tudi upravičeni za tak ugovor. Rusija kakor tudi Avstro-Ogrska izvažujeta v Nemčijo razne gospodarske proizvode, kakor živino, les, žito itd. Nasproti

pa tudi Nemčija izvažava v Avstro-Ogrsko in Rusijo svoje industrijske izdelke. Interesi so tedaj vzajemni, zato pa se tudi Nemčija ne sme izneveriti poštenosti, ako noče, da ji se vrne milo za drago.

Seveda ima Nemčija od svojega izvoza v imenovani dve državi vedno mnogo več dobička, kakor pa Avstro-Ogrska in Rusija od svojih izvozov. Rusija izvažava v Nemčijo riža, kateri je takorekoč brez konkurence, ker bi Nemčija tega predmeta ne dobila nikjer iste kakovosti po isti ceni. Avstro-Ogrski izvoz v Nemčijo pa je še najbolj omejen na žito, a ravno ta izvoz pada od leta do leta. Ednake interese imata obe državi glede izvoza živine, lesa, jaja in masti. Na te predmete pa misli naš Nemčija naložiti zvišano carino. Zato pa mora biti ugovor Avstro-Ogrske in Rusije tembolj odločen.

Da pa bo ta ugovor izdaten, potrebno je složno nastopanje Avstro-Ogrske in Rusije. Sicer bi se lahko zgodilo, da se pogodi Nemčija samo z edno izmed njih ter jo izigra proti drugi. In v tem je nevarnost; ker pa ni mogoče vedeti, s katero državo bi se Nemčija posebej pogodila, treba je stati obema državam na straži, da preprečita tako razdeljeno pogajanje. Nekaj podobnega bi se imelo zgoditi leta 1893, ko je namestila Rusija skleniti z Avstro-Ogrsko poseben ugovor, preden bi se naj začel carinski boj med Rusijo in Nemčijo. Toda tedaj je čuječnost Nemčije to preprečila. Tako zalezovanje se imenuje diplomatska bistranost.

Nemčija je bila na ta ugovor pač pripravljena, zato se je s svojim zvišanim carinskim tarifom take boječe prikazala med svet, kakor da bi se hotela samo šaliti. V istini pa je le previdno sondirala tla in računala na lahkovernost sosednjih držav. Dobro ji je znano, da bi zamera v tej stvari zoper Avstrijo in Rusijo lahko uničila velik del nemške industrije in trgovine ter privedla Nemčijo do poloma.

Sicer se tolažijo še vedno v Berlinu, da bi Avstro-Ogrska in Rusija ne našle v medsebojni trgovinski zvezi pravega nadomestila za svoje izvoze v Nemčijo, kajti obe državi imata precej obširno živinorejo, za katero bi pač pogrešali nemških tržišč. Avstro-Ogrska tudi še nima toli razvite industrije, da bi mogla z njo nadomeščati v Rusiji nemško, niti bi našla Rusija za svoj riž dovolj odjemalcev v Avstriji, toda to so stvari, preko katerih sila in samoočrta skoči.

Gotovo je nadalje, da bi v tem odločilnem slučaju dovolila Rusija naši državi vse mogoče olajšave pri gospodarskem zblizovanju, samo da bi Nemčijo izolirala ter pokazala, da se dá tudi brez Nemcev živeti.

Za našo industrijo in trgovino, kakor sploh za naš gospodarski razvoj bi bila to vsekakor sreča. Umereno je, da bi taka gospodarska zveza imela tudi za politično stališče Avstro-Ogrske blagodejne posledice ter bi se na ta način tudi najprej rešili zavirajoče trozveze. Sicer se to zadnje zanikuje tako v Berlinu, kakor na Dunaju in v Petersburgu.

Toda vsejedno se ne da tajiti, da je trgovinsko-politični sporazumek med Avstro-Ogrsko in Rusijo dokaz dobrih političnih odnosov med obema državama, ker ima tako zblizanje običajno

povoljne posledice v političnih ozirih pri državah, ki so primorane, da branijo vzajemno svoje narodno-gospodarske koristi.

Vsega tega se bo najbrže Nemčija zbalala ter bo rajši uklonila svojo samovoljnost in sebičnost, kakor da bi spravila v nevarnost svojo industrijo ter si nakopala uničujoč carinski boj.

Celjske in štajarske novice.

(Celjska gimnazija) Poroča se, da je na učni minister povedal poslancu Robiču, da vlada vkljub sprejetju resolucije ne bo — odpravila celjske slov. gimnazije. Slovenci se ne zadovoljujejo s to zasebno izjavo in zahtevajo oficijelne izjave v odseku.

Danes zvečer sestanek v „Narodnem domu“. Maske dobrodošle.

(Maškarada „Celjskega Sokola“) v nedeljo v „Narod. domu“ je bila obiskana jako dobro in se je obnesla nad vse sijajno. Zabava je bila v istini prav krasna, navzoča gospoda je imela prilike dovolj nasmejati se in naveseliti, in najbolj razvajeno oko je bilo lahko zadovoljno pri teh uprav velelegantnih maskah, kostumih in skupinah. Sama dekoracija odra in dvorane je morala zadiviti vsakogar, in je bilo vse aranžirano z najfinejšim okušom, da je bil gotovo razposajeni princ Karneval zadovoljen, bodisi z ozirom na originalne in krasne kostume dam in gospodov, bodisi na fiao in živahno zabavo, zakaj plesalo se je od osme ure pa pozno v jutro, in se je prve četvorke udeležilo okrog 70 parov. Kakšno bujno življenje, veselo rajanje je to bilo! Razkošna radost in neprislusno veselje je vladalo ves večer, videti je bilo sama zadovoljna in namihajoča se lica. Čarobne damske maske iskrecih se oči, razpaljenih ličec, vitkih nežnih teles so mamile in vžigale srca, in bog Amor je imel v nedeljo zvečer dosti posla z izbiranjem pogubonosnih puščic. Maske so bile res sijajne, izmed njih omenimo n. pr. skupino interesantnih, vedomodnih gigrirov z monokli, blestečega srednjeveškega viteza in vitezinjo, mamečo Srečo, pogubonosno Srelo, Poljaka in Poljakinjo, črnega viteza, rokoka, renaissance, domino, Slovenko v narodni noši, Hrvatiko, Japonko, ciganko itd. Vseh niti naštetih ne moremo, in nemočje nam je povedati, kateri bi prisodili prvenstvo. Za veselo zabavo so skrbeli povrh še nad vse komični in živahni klovn, mnogo smeha je vzbudil velikanški „lajerkosten“, največje zanimanje in senzacijo pa je vzbujala električna mašina za proizvodnjo pristnih vin in frapirala je vsakogar z občasnimi moment-fotografiji. Užitek in zabave se je udilo vsakomur v obilici, in je bilo tudi vse zadovoljno z letošnjo maškarado „Celjskega Sokola“.

(Stenski koledar za leto 1902) narodnih trgovcev in obrtnikov v Celju je izšel in se začne te dni razpošiljati. Kdor ga želi, dobi ga brezplačno v trgovini g. D. Hribarja v Celju.

(Prosijske in — trosijske) V zadnji seji so sklenili celjski mestni očetje zaprositi vsaj za 20.000 K državne podpore za poškodovanje po zadnji povodnji. Istočasno pa se je predstala zahvala nemškega „šulferajna“ za večje darilo iz mestne blagajne. Ali bi ne kazalo vladi povedati o razsipnosti mestnih očetov!

(Umrl je) v Celju major v pokoju Karol Gebhard.

(Občina okolice celjske) je v svoji redni odborovi seji dne 9. t. m. enoglasno sklenila, da se izreče zahvala slovenskima poslancema gg. Robiču in Povšetu za njihovo odločno nastop zaradi celjskih nemško-slovenskih gimn. razredov. Ob enem pa z vso odločnostjo protestira zoper to, da bi se v aredišču spodnještajarskih Slovencev opustili slov. nemški gimnazijski razredi, ko jim po naravnem zakonu vendar gre popolna slovenska gimnazija, ter se slovenski poslanci pozivljajo, uporabiti vsa sredstva, da preprečijo ta napad na mrvico pravice, ki nam jo je dala prejšnja vlada.

(Letošnji vojaški nabori) se vršijo naslednje dni: 1. in 3. marca v Gor. Radgoni, 4. in 5. v Ljutomeru, 7. in 8. v Ormožu, 10., 11., 12., 13. in 14. v Ptuj (okolica), 15. za mesto Ptuj, 17. in 18. v Rogatcu, 20. in 21. Šmarju, 22. v Celju (mesto), 24. in 26. v Sevnici, 1. in 2. aprila v

Kozjem, 3. 4. in 5. v Brežicah, 7. 8. in 9. v Laškem, 10. 11. in 12. v Konjicah, 14. 15. 16. in 17. v Celju (okolica), 18. in 19. na Vranskem, 21. in 22. v Mozirju, 23. in 24. v Šoštanj, 26. in 26. v Slov. Gradcu, 28., 29. in 30. v Mariboru, 1. in 3. marca v Slov. Bistrici, 4., 5., 6., 7. in 8. marca v Mariboru (okolica), 10. in 11. marca pri Sv. Lenartu, 13. in 14. v Radgoni, 15., 17. in 18. v Cmurku in 26. v Mariboru (mesto).

(Imenovanje.) Pravni praktikant pri mariborskem okrožnem sodišču gosp. J. Zemljč je imenovan avskultantom.

(Na Teharjih) so že začeli nemškutarji glavo vzdigati. Pri poroki brata župana Goriškega so najeli nemške razgrajče, ki so izzivali po vasi z nemškim petjem.

(Žalec.) Plesni venček, katerega so priredili trgovski pomočniki dne 2. t. m. v restavraciji g. Kučeka se je prav dobro obnesel. Prostorji bili so natlačeni polni, kaj čuda ko so se udeležili plesa poleg domačinov tudi narodnjaki iz sosednjih krajev, kakor iz Celja, Št. Pavla, Št. Petra in drugod. Veseli nas zelo, da se niso plašili slabega vremena. Zunaj so plesale goste bele snežinke ter se zaletavale v okna razsvitljene dvorane, kjer so se vrtili mnogi pari radostnih lic v veselem plesu. Še le za rana ločili smo se z željo, da nam naj nudi letošnji pust še več enakih večerov, tembolj ker je bil čisti dohodek plesa določen v dobrodelni namen in tokrat v korist vrle naše požarne brambe.

(Občinski zastop trga Žalec) je sklenil soglasno energičen protest zoper nečuvni napad na slovensko gimnazijo v Celju, ki je duševno in g. spodarsko središče štajarskih Slovencev. Naši poslanci se pozivljajo k najostrejši, neizprosljivi obstrukciji.

(Pri pošti na Ponikvi) se upelje s 1. marcem t. l. raznašalna pošta v vse vasi in kraje v področju trikrat v tednu.

(Javno vprašanje iz Dobja.) Jeli slovenski jezik na domačih tleh v resnici tak pastork, da smejo poštni uslužbenci na pošiljatelj skozi Celje slovensko ime Planina prečrtati in zraven „Montpreis“ pripisati? — To je žaljenje narodnega čuta in predrzno izzivanje postavno za jamčena enakopravnosti!

(Častnim občanom) je imenovala občina Stoparce svojega bivšega župnika in obč. tajnika g. Alojzija Cilenškega.

(Smrt Slovenca v Ameriki.) Fužinskega delavca v Sparous Pont v Ameriki, Miho Praprotnika, doma iz Šoštanja so našli mrtvega na ondolni železniški progi.

(Nezgoda na železnici.) Med Radgono in Halbenrajnom je povozil vlak neko žensko, za katero se še danes ni zvedelo, kdo da je.

(Opuščeni društvi.) Odsek avstrijskega turističnega društva v Rogatcu se je zaradi nedostajanja udov — prostoovoljno razšel. Razpustila pa se je tudi prepotrebna podružnica sv. Cirila in Metoda na Račici. Iz kakšnega vzroka? Tudi zaradi pomanjkanja udov??? Žalostno!!!

(Nov osebni vlak) bo vozil med Mariborom in Spielfeldom ob nedeljah in praznikih. Odhod iz Maribora ob 3. uri popoldne, a vrne se ob 8 uri zvečer.

(Nekdanje sodno poslopje v Mariboru) je kupil trgovec Grubitsch za 110.000 K.

(Pisarna notarja dr. Fr. Radaja) v Mariboru se je baje zaprla, kakor poročajo graški listi. Vzrok za to se ne navaja.

(Vsenemci v naših alpekih deželah) se pripravljajo na svoj veliki „Parteitag“, ki se bo vršil najbrže v Mariboru.

(Za jetične) se namerava ustanoviti na Štajarskem veliko zdravilišče. Sestavil se je že pripravljalni odsek, kateremu predseduje na mestnik Clary.

(Važno za učitelje-vojake.) Učitelji, ki nočejo biti ednoletni prostovoljci, lahko postanejo računski podčastniki in računski poročniki v rezervi. V ta namen morajo prebiti štiri tedne, ki se štejejo za orožne vaje, v aktivni službi, potem položijo izpit za računske častnike ter postanejo takoj rač. podčastniki I. razreda (stražmešter pri domobrancih.)

(Požar.) V graški kaznilnici Karlan je gorelo dne 8. t. m. v delavnicah. Ogenj so vendar pravočasno omejili, a škoda je vsejedno znatna.

(Deželnozborna volitve v Gradcu) Na mesto odstopivšega dež. odbornika dr. Schreinerja kandidira nemška ljudska stranka Hofmann-Wellenhofa.

(Davek na tramvajne vozne listke) je najnovejša molžnja graških mestnih očetov, da pokažejo vsaj obresti za 14 milijonsko posojilo. Davek je bil proračunjen posebno na okoliške občine, kamor se hoče napraviti tramvaj železnice; občine Andritz, Eggenberg, Feldkirchen, Folling in Götting pa so se tej nakani z vso odločnostjo uprle v posebni vlogi na okrajno glavarstvo graške okolice.

(Podporno društvo za slovenske visokosolce v Gradcu) je izdalo svoje IV. letno poročilo; iz njega posnamemo, da je imelo društvo v šolskem letu 1900/1901 vseh dohodkov 5804 kron 31 vin., stroškov pa 6063 kron 62 vin. Društvo je razdelilo 5971 kron podpore med 45 dijakov. Od teh je bilo 31 juristov, 8 filozofov, 5 medicincev in 1 tehnik. Vsa imovina društva znaša 3534 kron 72 vin. Društvo ima 9 ustanovnikov. Podpornikov je imelo lani 142.

Druge slovenske novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela meseca januarja t. l. 3898 29 kron dohodkov in 2464 90 kron stroškov.

(Stavka kamnosekov.) V Ljubljani pri g. Tomanu so te dni stavkali kamnoseki zaradi nekkih prep.rov med njimi in delovodjo, ki ni hotel ustreči njihovi zahtevi glede vpeljave deseturnega dela. Sedaj je stavka že končana.

(Zlato poroko) sta praznovala v nedeljo Jan. in Polona Marn v Tomačevem pri Ljubljani. Poročila sta se leta 1852. Pri tej poroki bode navzočih okrog 100 njihovih sorodnikov, vnukov in pravnukov.

(Talijsko za rešitev življenja) v znesku 52 kron 50 vin. je priznala deželna vlada čevljarju Jan. Ropretu v Zg. Kašlju pod Ljubljano, ker je lani nekega otroka rešil gotove smrti.

(Bohinjski predor.) Dela za približno 6300 m dolgi, dvotirni predor pri Bohinju so razpisana. Ponudbe je vposlati do dne 8. avgusta t. l. na ravnateljstvo za zgradbo železnice na Danaju.

(Osebnost vest.) Postojnski okrajni glavar g. V. Lajchan pl. Moorland je pozvan kot referent k deželni vladi. Vodstvo tega okrajnega glavarstva prevzame deželnovladni svetnik g. dr. Ludv. Thoman pl. Montalmar.

(Zastrupil se je) v beljaških toplicah bivši trgovec Andrej Dietrich iz Ljubljane, ki je bil zastopnik budjevejškega piva.

(Dve železniški nesreči.) Pri Sinčevasi na Koroškem je povozil brzovlak železniškega paznika Martina Podgornika. Truplo njegovo je vlak razkosal v kosce. Podgornik je vzorno skrbel za onemogle svoje starše in je bil vsled tega splošno spoštovan. — Pri Mitlohem na Koroškem je železniški stroj prijel čuvaja Mart. Uštarka in ga strahovito razmesaril. Nekatera dele njegovega trupla je vlak privlekel celo do Sinčevasi.

(Občinske volitve) se vrše znova v soboto v Prevaljah na Koroškem, ker je ugovoru slovenske stranke zoper izid zadnjih občinskih volitev okrajno glavarstvo s sporazumljenjem deželne vlade ugodilo. Nemška stranka je močno poparjena in ponuja Slovincem kompromis.

(Hrvaška gimnazija v Pazinu.) Isti dan, ko je bilo v proračunskem odseku na dnevnem redu glasovanje glede celjske gimnazije, se je glasovalo o predlogu laškega poslanca Ruzija, da se hrvaška gimnazija v Pazinu premesti v kak drugi kraj dežele, a predlog je bil z 26 proti 12 glasovom odklonjen. Nemci so glasovali zoper; zato zdaj lahi groze, da bodo pri glasovanju glede celjske postavke v zbornici pustili Nemce na cedilu, kakor so jih oni, in glasovali za postavko.

(Zopet laški vseh.) V petek je bila naznanjena seja občinskega sveta v Celju, da protestira proti laško-slovenskim napisom na istreki železnici. Sejo so pa odpovedali, ker je z Danaja prišla brzojavka, naj se protest opusti, ker je prišel nalog, naj se nabijanje dvojezičnih napisov opusti.

(Vodstvo pazinskega hrvatskega gimnazija) je podeljeno g. dr. M. Šoštaricu.

(Zahvala češkim poslancem.) Slovenski visokošolci na Dunaju so poslali češkim poslancem za njih odločni nastop v proračunskem odseku za slovensko gimnazijo v Celju zahvalo.

(Prusi in slovenske dežele.) Splošni nemški „Schulverein“ v Berlinu je poročevalcem za koroške, štajarske in kranjske razmere imenoval nekega Karola Pröbja v Berlinu in je poveril posle zaupnega moža uradniku kranjske hranitnice A. Dzinskemu. Slovenci, podpiramo družbo sv. Cirila in Metoda.

(Napredek Slovencev v Clevelandu.) Iz Amerike se poroča, da so Slovenci v Clevelandu poleg slovenske fare sv. Vida ustanovili še eno slovensko faro in sicer sv. Lavrencija. Sklenili so takoj pričeti z zidanjem cerkve in šole.

Dopisi.

Iz Jurovec pri Ptuj. Naše kmetijsko bralno društvo v Jurovcih je imelo dne 2. svečana t. l. svoj občni zbor z narodno veselico. Vkljub zelo slabemu vremenu se je zbralo toliko občinstva, da so bili prostori prenapolnjeni.

Predsednik pozdravi najpoprej došle goste in da besedo g. Frasu, učitelju pri Št. Vidu, kateri nam v pol ure trajajočem govoru razjasni korist čitanja knjig.

Za tem je bilo poročilo o delovanju društva pretečenega leta. V odbor so bili voljeni edno glasno sledeči odborniki: Franc Habjanič, predsednik, Štefan Kozel, podpredsednik, Jože Rižner, blagajnik, Janez Kirbiš, tajnik, Anton Šel, knjižničar, J. Zeiler in Širofnik, odbornika, Matija Lozinšek in Janez Širovnik, namestnika.

Ker je društvo še zelo mlado, namreč še komaj edno leto obstoji, je želeli, da novi odbor z vso vnemo deluje na to, da pridobi še mnogo novih udov in da skrbi, da bodo imeli udi dovolj koristnih knjig in časopisov, da ne bodo segali po „giftni kroti“.

Ker je pa ljudstvo že komaj čakalo, da se prosto zabavlja, smo se podali v zelo prostorne sosedno gostilno gospe Gomilšek, kjer se je začel srečolov in potem prosta zabava.

Ker je bil ravno pustni čas, se je mladina začela sukati, tako, da so nam prehitro minile vesele urice in smo morali misliti na svoj dom.

— F. H. —

Iz Dunaja. Tretji izkaz darovalcev podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju za l. 1900/1901.

Odbor dijaške veselice v Ribnici 13 K 80 v, posojilnica v Moravčah K 30.

Po 20 kron. Gg. Abram Fil sen. preds. c. kr. najv sodišča na Dunaju Kotnik Fran, tovarnar v Verdu pri Vrhniki, družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, posojilnica v Gor. Radgoni, g. Slivnik Anton, kralj srbski okr. veterinar v Aleksinau, 10 kron 50 v.

Po 10 kron. Gg. dr. Schmirman M, zdrk. v Rajhenburgu, Regaly Fran, c. kr. sodni pristav v Kamniku, Murnik Josip, c. kr. svetnik v Ljubljani, Jaklič Anton, c. kr. vojni kurat v Trstu, Dralka Josip, dvorni svetnik v Ljubljani, Rudež Julija, grajšč. v Št. Jerneju Šepić Ivan, župan v Konjicah, dr. Val. Kušar, c. kr. gl. učitelj v Kopru, dr. Niko Tonkli, odv. v Gorici, dr. Fr. Jankovič, okr. zdravnik v Kozjem, Žužek Fran, nadinženir v Ljubljani, dr. Treo Drag, odv. v Gorici, Treon Ant, trg. v Jesenicah, A. Jurtela, carsko ruski prof. Staropolj.

Po 6 kron. Gg. Svetič Fran, izgojev. v Hauensteinu (Češko), Dolenc Karol, c. kr. pristav, Pečnik Fran, lek. prov., Bahovec J., želez. urad., dr. Ant. Povšič, c. kr. sod. tajnik, vsi na Dunaju; gospa Liseo Terezija, c. kr. poštarica, Borovnica, Schweiger K., dež. urad. v Ljubljani, gosp. Menčinger Fanica v Bob. Bistrici, Sajovic Ferdo, hotelir v Kranju, Kolar V., prov. v Reki pri Sv. Pavlu.

Po 5 kron. Gg. dr. Horvat Fr., c. kr. notar v Idriji, Peterlin Ant., prof. v Kranju, Marsa Jos., veleposestnik v Krapjem pri Ljutomeru, Hajsek Anton, dekan v Slov. Bistrici, Svetina Anton, c. kr. notar v Pliberku, Hutter Janez, katehet v Celovcu, Flis Anton, knjigovodja na Vrhniki, dr. Rybař Otok., odv. v Trstu, Mervec Jan, župnik v Št. Rupertu, Fischer Marija v Kamniku.

Po 4 krone. Gg. dr. Schegula Jak., odv. v Rudolfovem, M. Primožič, c. kr. sod. v Tolminu, Svoboda Karol, c. kr. rud. nadz. v Idriji, Marenčič Marija, posestnica v Kranju, Pfeifer Jurij, c. kr. fin. nadkom. v Rudolfovem, Kottner Tona, c. kr. viš. pravdn. soproga v Laškem trgu, Fischer Fran, hotel. v Kamniku, Kerkoč Štef., žup., Lokovec (Prim.), Troba J., Kamnik, Šuman Jos., c. kr. dvor. svet. v Ljubljani, Kunej Milka, posest. v Konjicah, Pirnat Milka, učit. v Konjicah, Korošak Jakob, kaplan pri Sv. Duhu v Ločah, Florian K., knjigar v Kranju, Oblak Valent., trg. v Rudolfovem, Angerer H.-nr., dek. v Celovcu, Barlot Ant., župnik v Vogarskem pri Gorici, dr. Perne Fran, c. kr. prof. v Kranju, Svetlin Andrej v Podborštu pri Komendi, Bezenšek Jurij, župnik in konz. svet. v Čadramu, Cvetnič Leopold, poštni kontrolor na Dunaju.

Po 3 krone. Gg. Skrem Aleks. c. kr. gardni ritmojster in Stergar Valet., c. kr. voj. višji rač. svet., dr. Jan. Lenoch, dvor. in sod. odvetnik na Dunaju, Kobljar Ant., dek. v Kranju, Demšar Fr., trg. v Črešnjici pri Železnikih.

Po 2 kroni. Gg. Berlec Fran, c. kr. žand. stražm. v Rudolfovem, Primšar Josip, župnik v Podmelcu, Lužnar Fran, naduč. na Primskovem, Mašera Alojz, sod. prist. v Kanalu, dr. Hrašovec Silvan, sod. pristav v Mariboru, Kadunc Fr., župk. v Krašnji, Šubic Alb., c. kr. prof. v Kopru, To manič Janez, župnik pri Sv. Urbanu pri Ptuj, Plevani Ivan, župnik v Soteski, Wurzer Matija, župk. v Rušah, Markošek Iv., st. vik. v Mariboru, Polak Ferdo, trg. v Kranju.

Po 1 krono. Gosp. Sedmak Josip v Ljubljani.

Za toliko lepih darov bodi vsem blagim darovalkam in darovalcem najiskrenejša zahvala! Meseca novembra je prosilo 74, meseca decembra pa 70 revnih visokošolcev podpore. Te številke govore glasno, kako potrebno je to društvo vsestranske podpore. Darove bode tudi nadalje hvaležno sprejemal društveni blagajnik g. dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstasse 7.

Jakob PUKL
predsednik.

Dr. Fr. VIDIC
t. č. tajnik.

Politični pregled.

(Vlada in slov. gimnazija v Celju.) Jugoslovanski poslanci so bili v soboto prisiljeni, da so resno nastopili proti vladi zaradi njenega postopanja glede Stürgkhovega predloga proti celjskim slovenskim vzporednicam. Za sobotno sejo so imeli pripravljenih več nujnih predlogov, da jih ulče in s tem zabranijo razpravo v zbornici. To bi bil začetek jugoslovanske obstrukcije. Vlada je videla, da je položaj postal resen. V soboto je bila seja proračunskega odseka. Jugoslovani in Čehi niso prišli k seji in s tem je postal proračunski odsek nesklepčen za več kakor eno uro. Zaradi tega je poklical ministrski predsednik dr. Körber jugoslovanske poslance k sebi, da se z njimi pogaja. Pri ministrskemu predsedniku so bili poslanci Borčić Kvekč, Pogačnik, Robič in dr. Šušteršič kot zastopniki vseh treh jugoslovanskih klubov. O tem posvetovanju se je izdala sledeča oficijelna izjava: „Po več nego enournem posvetovanju z ministrskim predsednikom so spoznali jugoslovanski poslanci, da za sedaj vladne namere niso take, da bi morali rabiti najskrajnejša sredstva.“

(Državni zbor) je imel v soboto zopet sejo. Pričela se je še le ob 11. uri, ker so bili poslanci vladne stranke skoro vsi odsotni. Čehi in Slovenci bi bili sejo lahko naredili nesklepčno. Razpravljalo se je o rekrutnem kontingentu; med govorom češkega poslanca Zazvorke je po zbornici nastal nemir, zato je poslanec Fressl zaklical da je parlament norišnica. Poslanec Daszynski je razkril zadevo princezinje Luize Koburške iz nadporočnika Matačića in trdil, da je bil zadnji po krivici obsojen na šest let ječe. Potem je omenjal vojaške razmere v Perzemyslu, kjer je bilo meseca januarja 20 samomorov. Glavnim govornikom proti predlogu je bil izvoljen Malik, ki je povedal, da bo vsenemška stranka glasovala zoper predlog. Za predlog je govoril Pospíšil. Potem se je razprava prekinila.

(V proračunskem odseku) je bila v četrtek razprava glede srednješolstva završena. Pri glasovanju glede premestitve češke gimnazije iz Opave so ostali Nemci v manjšini, ker laska poslanca nista razumela, zakaj se gre, tako, da se je eden odstranil iz dvorane, drugi pa je glasoval s Slovani. Poljska popustljivost se je zopet pokazala v tem, da je poslanec Gorski priporočil zvišano podporo za nemško gimnazijo v Frideku, kar se je tudi sprejelo. V soboto je odsek odobril dispozicijski fond z 22 proti 17 glasovom. Razen Poljakov so glasovali vsi Slovani proti tej točki. Körber je zopet govoril o svoji pravičnosti.

(Nadvojvoda Fran Ferdinand) je v petek dopoldne došel v Petrograd. Na kolodvoru ga je sprejel car in veliki knez. Pozdrav je bil srčen. Godba je igrala avstrijsko himno. Nato se je podal nadvojvoda v palačo Ančikov in se poklonil carici vdovi, nato se je peljal nadvojvoda v zimsko palačo in se poklonil carici. Včeraj zvečer je bila družinska večerja pri carski dvojici, po večerji pa gala — predstava v eremitagi. Ruski listi navdušeno pozdravljajo dohod avstrijskega prestolonaslednika v Petrograd. Na ruskih žel postajah je bil slovesno sprejet.

(Ponemčevanje Bukovine.) Tudi Bukovina se je začela v zadnjem času marljivo ponemčevati, četudi pred cesarjem Jožefom II. ni bilo v ti deželici niti ednega Nemca. V Storočincu uraduje kot župan neki Rietschl, ki zna samo nemški, in zato ga rusinsko ljudstvo imenuje „nemi župan“. Blo bi to smešno, ako bi ne bilo tako žalostno, žalostno zbog tega, da je v avstrijski državi kaj takega možno. Vlada pošilja v Bukovino Nemce iz Češkega, Tirolskega, Štajarskega itd. in s tem podpira v tej itak že raznojezični deželici nemški življenj, ki je bil tam dozdej, ako odračunimo žide, v veliki manjšini.

(V ogrskem državnem zboru) vladajo precej lepe razmere. Zasedanje tega je navadno mnogo krajše, kakor zasedanja avstrijskega državnega zbora. In vendar se poslanci v tem času ne udeležujejo sej poslanske zbornice. V predvčerajšnji seji na primer ni bilo prisotnih niti 40 poslancev, tako da zbornica niti ni mogla odobriti zapisnika zadnje seje.

(Bolgarskega naučnega ministra) Kančeva je umoril nek Karandjulov, ki je bil tremi leti odpuščen iz učiteljske službe. Morilec je ustrelil šestkrat nanj, potem pa ustrelil še sebe.

(Predsednik francoske republike) Loubet pride dne 15. junija t. l. v Kronstadt, da obišče ruskega carja.

(Anglija) Prvi državni tajnik angleški je predložil državni zbornici načrt za preosnovo zborniškega poslovnega reda. Načrt določa med drugim tudi kazni za neposlušne in nagajive člane angleškega parlamenta. Načrt je jako oster. Pri prvem protiparlamentarnem prestopku se kaznuje poslanec z izključitvijo od dvajsetih sej.

(Vojna v Južni Afriki) Polčaj na bojiščih se je obrnil baje prav ugodno za Bure. Nobeden pravi Bur neče slišati ničesar o mirovnih pogajanjih, ki bi Bure ponižala. Upajo še vedno, da bodo končno zmagali. Kitchener je sporočil zopet v London o dveh čudnih uspehih: Pri Honh-Elegenu so Angleži razkropili četo Dewatovo, ki je vzel seboj s velikanske zaloge živil ter se umaknil proti jugu. Ušel je torej Angležem dobro preskrbljen. Delareya so Angleži menda ubili sedem mož, 131 pa so jih ujeli. V kapaki koloniji se je vnela meščanska vojna med Angleži in Afrikanci, poleg tega pa se je vnel v Natalu upor Afrikandov. Tu se nahaja že 20 manjših oddelkov. Buri in Afrikanci so se združili in se skupno bore proti Angležem. Pričakovati je, da se vojna vname s poostreno krutostjo na vseh koncih.

Razne stvari.

(Brzosedlar.) Velevažno naredba za jezdece izumila sta nadporočnik Karol Bránek in stotnik Fridolin Kavčič, to je aparat, s katerim je možno vsakemu desetletnemu dečku konja v teku dveh sekund osedlati, namreč podpas nategniti. Aparat, kateri izumitelja nazivata „brzosedlar“ je bil najprvo v cesarskih hlevih, v c. kr. zavodu za vojaške učitelje jahanja na Dunaju, v jahalni grufi Esterhazyja v Totišu poskušani, in so se dotične oblasti o tej iznajdbi jako laskavo izrekle in mnogo aparatov naročile. Patente sta

izumitelja napovedala v vseh kulturnih državah sveta. Največje zanimanje vzbuja brzosedlar v Rusiji in v Angliji ter bode brezdvombeno uveden v konjeništvu vseh držav.

(Slabo lepotilo.) Neka že priletna vdova v Mislovicah v Šleziji je dobila zlatico. Ker bi se bila pa vendar še rada dopadala, ubogala je svet nekaterih premetenih sosedinj, da se mora ogledovati v kipečem teru in dobila bo zopet rdečo barvo. Ničemuurna revica pa se je navlekla pri tem toliko strupenih plinov, da je kmalu umrla.

(Sestanek na morju.) Santos Dumont bode imel te dni zanimiv sestanek s knezom Monaco. Knez se bo ob določeni uri odpeljal iz Marseille; ob isti uri se bode pa tudi v Monaco vzdignil s svojim zrakoplovom Santos Dumont. S knezom se bode ta sešla na ta način, da bode Santos Dumont izstopil iz svojega zrakoplova na knezovo ladjo. Vse je radovedno, kako se posreči ta poskus in če Santos Dumont res na ta način dokaže, da se njegov zrakoplov da voditi.

(Tiakovna svoboda na Ruskem.) Urednik ruskega dnevnika „Rossija“ nek Amfiteatrov, je spisal v podlistku svojega lista neko smešno povest, v kateri sta nastopala mati in sin, katerima je nadel imeni Obmanov. Ker se imenuje ruška carska rodbina Romanov, sklepala je cen zura, da je imel v mislih carja in njegovo mater. Brez zaslusanja so uničili list za vedno, urednika pa obsodili v petletno prognanstvo v Sibirijo. Pri vsej carjevi dobri volji po napredku in svobodi, so ruski javni organi, ki silijo nazaj v dobo brezobzirnega despotizma.

(Babjeveren minister.) Francoski naučni minister Laygues bi bil moral sprejeti nedavno deputacijo srednješolskih profesorjev. Preden pa jih je pustil pred se, je vprašal koliko jih je. Ko so mu odgovorili, da 13, poslal je brž po nekega ravnatelja, da jih je bilo 14. Toda usoda je hotela ta dan posebno preganjati ministra, kajti jedva je deputacijo sprejel, postane ednemu med njimi slabo ter zapusti dvorano, tako, da jih je bilo zopet število 13. Babjeveren minister je vsled tega deputacijo nemilostno odpustil.

(40.000 kron za metulja.) Na Angleškem, posebno v Londonu živi več naravoslovnih zbirateljev, ki imajo v svojih zbirkah metuljev ogromne svote. Tako tudi eden teh londonskih zbirateljev ni prej miroval, dokler ni dobil dosedaj še ne najdene samice redkega metulja, ki živi v Novi Guineji. Prvega iskalca, ki ga je poslal v ondotno nevarno gorovje, so zgrabili domačini ter si ga spekli. Nato je šlo več zanesljivih mož metulja iskati. Celi dve leti so iskali, preden jim je prišla v roke samica redkega metulja. Ko pa so sešteli stroške za to iskanje, izplačati je moral zbiratelj 40.000 kron.

(Podzemeljaka jezera.) V južnem delu zahodne Avstralije je obširna pokrajina Eukla, ki je na pol puščava. Dežuje namreč le prav redko, pa še tedaj takoj popije zemlja mokroto. Tudi vse reke in potoki se polagoma porazgube v peščenih tleh, da so si že učenjaki zaman belili glave, kam zgine vsa voda. Nedavno pa so razkrili veliko čudo, da se nahaja do 10 metrov pod zemljo več velikih jezer s čisto in pitno vodo. Od te iznajdbe si obeta pokrajina veliko za razvoj poljedelstva in živinoreje.

Loterijske številke.

Trst dne 8. februarja 1902: 63, 87, 23, 10, 83
Lino. „ „ „ 67, 47, 76, 24, 65.

IZJAVA. (58) 1

Celjski list „Deutsche Wacht“ namočil je svoje umazano pero globoko v gnojnico ter me je v zadnjem listu z dne 6. t. m. števil. 11. oblatil na uprav nevarni način.

Namen umazane pisave je jako prozoren; moji „dragi“ prijatelji šele mi ukrasti še tisto malo eksistenco, kar je imam. Paraga ne bo izostala. Za danes izjavim le to, da je celi roman o meni od konca do kraja izmišljen.

Jože Agrež, zasebni uradnik.

Obvestilo.

Podpisana naznanjata, da je odvetnik dr. Dragotin Treo prevzel z dnem 20. t. m. pisarno odvetnika dr. Josipa STANIČA v Gorici, Gosposka ulica št. 4 v hiši „Monte di Pietà“, prej skupno pisarno v Gorici, Gosposka ulica št. 7 v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ pa je prevzel odvet. dr. Henrik Tuma.

Dr. Dragotin Treo, Dr. Henrik Tuma.

MUDr. Anton Vilimek

usoja si naznaniti cenjenemu občinstvu gornjegrajskega okraja in okolice, da počenši z dnem 9. svečana t. l. izvršuje

(55) 3-2

zdravniško in zobozdravniško prakso v Gornjemgradu v hiši gosp. Fischer-ja.

Radi odpotovanja proda se

več polovnjakov

starega in novega, prav finega vina.

Uzenci na razpolago.

Kje, pove upravništvo tega lista. (57) 3-2

Proda se premogokop

ki bo dajal garantirano premoga še za veliko let pri Podšredi, okraj Kozje, Štajarsko.

Naslov je poslati pod J. Böhm, pošta Podšreda, Štajarsko. (48) 4-4

Kočija

s strebo in popolnoma novo in moderno izdelano na „Ohlaxe“ se radi odpotovanja takoj za 150 gld. proda.

Natančno se poizve pri A. Walla, restavracija, Sevnica, Štajarsko. (54) 3-3

Trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja na debelo in drobno

Dragotin Hribar-ja v Celju.

Velika izbira vsakovrstnih albumov za slike, poezije in razglednice, glasbenih instrumentov, razglednic s slikami, molitvenikov, trgovskih knjig, gosli, citre, kitare, tamburice itd.

Svilnati papir v vseh barvah, barvani papir na eno ali obe strani, zlati in srebrni papir, zlata pena, podobice za jaslice, perje za cvetlice, cvetje in žica za cvetlice, barva in mah.

Lastna zaloga šolskih zvezkov.

Temni lak za šolske table.

Štampilje in vignete za urade, društva, trgovci n privatnike.

Glavna zaloga cigaretnih papirčkov v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Spodnje Štajarsko.

—* Točna in solidna postrežba. —*

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbiri.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kubinjske priprave, štedilnikov itd.

Tomaževa žlindra — najizvrstnejši gnoj za polja, njive in vinograde.

Velika izber železnih peči in travniških bran!